

יג דיני ציצית בשבת, וכו' ג' סעיפים:

א. "ארבע ציציות מעכבין" (א) זה את זה, שכל זמן שאין בה כל הארבע אינה מציצת כהלכתה, יוהי ציצת בה (ב) לרשות הרבים בשבת (ג) חייב תשאת (ד) וצנין לקמן סימן שא סעיף (ח): ב. "אם היא מציצת כהלכתה" (י) מתר (י) לצאת בה לרשות הרבים, בין (א) טלית קטן בין טלית גדול, אפילו בזמן הזה שאין לנו (י) תכלת. (ק) שלא יהא מעה לו (י) על כתפיו (דברי ר' יוחנן ב"ר חזקיה דף ק"ח ע"ב) (ומקמינן לטלית אנוקתה שהוא מצנין כהלכתה, ואין צריך לבדוקו) (י) * קדם שיצא (ב) (דברי תשובת הרא"ש כ"ל ב ותשובת הרמב"ן סימן דט ובכל בו בשם הרמב"ם פ"ק טי מהלכות שבת): ג. "אם נודע לו (י) בשבת (ט) כשהוא בכרמלית שהטלית שעליו (י) פסול, לא יסרינו מעליו עד

א. מנחת כח. ב. שם לח. ג. תשובת הרא"ש פ"ל ב והפירוש בפ"ק סב רש"ת. ד. מנחת לו לרעה. ה. ראב"ד. ו. הירושק"א.

שערי תשובה

ס חייב תשאת, עין באר היטב. וצנין בגרפי יוסף ובמחזיק ברכה שכתבו שלרעת הרמב"ם אין לחושין מין מן התורה, ואם נספק חוט אורי פסול מדרבנן, ויש להסתפק בקצת בטלית זה לרשות הרבים אם חייב תשאת, עין שם באר: ס. לצאת, עין באר היטב. וצנין בשב יצאק סימן ה דבארבע נפשות של משי עם ציצית יש להחמיר לילך בו בשבת אפילו בעיר שלא עשו תפוס העירוב לטלטל בחובה, וצנין לעיל סימן י באש"ל אבהם הביאו קצת בארמיות, וצנין בשו"ת בית אפרים חלק ארח חיים סימן כו לענין דין זמן הזה אם מבואות המפלישין לנרץ הפלך משני צדדים יש להם דין רשות הרבים. וצנין בשאגת ארנה סימן נח דבגדשות הרבים אין נדונה מפני גבול הבריות, והוא הדין בכלאים נמי מחייב להגיד לו ואין נדונה מפני גבול הבריות, עין שם:

שאין בו שיעור הכתוב בסימן טז: (י) על כתפיו. שלא כדרך לבשיתו בחל,

באר הגולה

ידוקא אם נפסק החוט למעלה מחליא ראשונה, דאי לא הכי מפסול מטעם דהא קומא לן קשר עליון (הוא תפוס משני סחממשה קשרים שאט עשין) דאורייתא, ובהו דמנחת חוט אחד חייב כאלו מפסק הקשר בדמכות במנחות לט ע"ב כהנאספול דבור המהחיל כדי לענבם, עין שם. ויותר מה נחל להוכיח לענינו לכאורה מהפסוק שם לדעת רש"י, דצריך גם כן שישאר מהחוט מעט יותר למעלה מחליא ראשונה, דהיינו לערך כדי עניבה (על כל פנים על חוט אחד לדעת הר"ר (תוספות) כמו שכתב בבית יוסף) דאי לא הכי אמרינן שכוונא לבסוף יתקן הקשר, ואפשר שיש לחלק קצת מהפסוק וצריך עיון: ב * קדם שיצא בו, עין במשנה ברוכה מה שכתבנו לענין בדיקה בשבת. ואולי טעם המנהג הוא משום דלמה יועיל הבדיקה, דאפילו לא ימצאם

משנה ברוכה

א (א) זה את זה, שכלם הם מצוה אחת, ואם נחתר לו אפילו ציצית אחת תוי כלא הטיל בה כלל, (ב) ובשול לגמרי העשה דציצית: (ב) לרשות הרבים, ולכרמלית אסור מדרבנן והוא הדין (א) לכל שאר פסולים, כגון שהיה הכנף (א) סתום רבו, או שהיה הציצית עשויין שלא במקומן, למעלה משלש אצבעות או למטה מקשר אגודל, וכל כהאי גוונא, או שהיה ארבע נפשות (א) קטן משעור הכתוב בסימן טז עין שם, בכל אלו אסור לצאת בהן אפילו לכרמלית מדרבנן, ובגד שפתחו תצו בצמצום, עין לעיל בסימן י במשנה ברוכה סעיף קטן כז: (ג) חייב תשאת. דהיינו משוי מחמת הציצית הנותרים, ואינם בטלים לגבי בגד, דהוסי ציצית חייבי הם ולא בטילי, ואפילו אם אותם הציצית גם כן

פסולים הם, מכל מקום (א) כל שנמצא בהם איזו תוסין כשרים, דעתו עליהם וחייבי ולא בטילי, אם לא שנפסקו כל חוסי הארבע ציצית (א) ולא נשאר בהם כדי עניבה, דאז בטלים הם לתפוג. על כן (א) אם נודע לו דבר זה בשבת כשהוא הולך ברשות הרבים, אין צריך לפשט טליתו: ב (ד) מתר לצאת. אפילו (א) בליה דלאו זמן ציצית הוא, משום דנזי הוא לבגד. ואפילו בטליתות של שאר מינים, אפילו להפוסקים לעיל בסימן ט סעיף א דחייבין רק מדרבנן, מכל מקום נזי בגד הוא בין דעל כל פנים מתחייב בהן בחזרת ודאי, ואינו דומה לבגד שנתחייב פחות ונתחייב סתום דפסק בשלחן ערוך לעיל בסימן י סעיף ז, דאין יוצאין בו בשבת, דהתם חיובו הוא רק מצד ספק פקד מדרג ואנחות החיים, ולא כהש"י יצא. אחר כך מצאנו שגם העלת תמיד כתב בפשיטות נותן: (ד) תכלת. דהא קומא לן, התכלת וחלון אין מעכבין זה את זה, דכתיב וראיתם אתו, אבל תדא ותדא משמע: (ו) על כתפיו. דאז לא תוי תכשית אלא משוי, דאין זה דרך לבשיתו בחל, מיהו, (א) אם מתבסס רב גופו סגי. וצנין לקמן בסימן שא סעיף ל מה שכתבנו בזה: (ז) קדם שיצא בו. בינו שפדקו בבקר בעת שהיה מברך על הלבישה ונמצאו שלמים, תו אין רגיל לפסק בזמן מועט כזה אפילו חסירו בינתיים ומנן אברהם. ומובא מזה דכשבת גם כן צריך לבדק הציצית, וכן כתב הב"ח בפרוש בסימן ת, והעולם אין מזהירין כזה. וצנין בבאר הגולה: ג (ח) בשבת. ואם ידע מאתמול ושבת להטיל בו ציצית, נראה גם כן דלא קנסינן לה, וראיה מלקמן בסימן שנה סעיף ג בהג"ה חייב דשכתו ולא ערכו, עין שם ומחזיקי ר' אקובא אגור: (ט) כשהוא בכרמלית. הוא מקום ששם אין אסור טלטול רק מדרבנן, ולכן אין צריך להסיר, דכבוד הבריות דוחה אסור דרבנן, ואף על גב (א) דציצית מצות עשה דאורייתא, ודאורייתא לא דחין מפני כבוד הבריות, מכל מקום שרי, דלא אמרה תורה לא תלבש בגד בלא ציצית, רק מצות עשה להטיל בו ציצית, ובין שאין יכול להטיל בו ציצית בשבת אין עובר מצות עשה, ואין עליו רק אסור דרבנן, ולכן הותר מפני כבוד הבריות ואין צריך לפשט הטלית, אבל ברשות הרבים שהוא מן התורה, צריך לפשט בין בטלית גדול ובין (א) בטלית קטן, ואפילו אם ישאר עומד ערם על ידי זה, שאין כבוד הבריות דוחה אסור דאורייתא כזה בכל גווי. ולקמן בהלכות שבת אם ירצה ה' יתבאר (א) דיש מחלוקת אם בזמן הזה יש לנו דין רשות הרבים או לא. ונראה, דאם הגדיל הוא שלם והפסול הוא רק בענין, נחל לצרף לזה דעת הר"י לעיל דמכשיר, ואין צריך לפשטו תכף, רק ימתר לילך לביתו: (י) פסול. רוצה לומר, (א) בין שנפסק לו גם קרן הטלית ונעשית בת שלש ובין שנפסק לו אתה מציצותיו לבד, ואפילו (א) היה כבר פסול כשהעשה שצא מביתו, בין דכשעה שלבשו (א) לא נודע לו, לא קנסינן לה דגדול כבוד הבריות, (א) ואפילו בטלית גדול שלנו שאין

שער הציצין

א (א) בית. (ה) תוספת תבת לגמרי לתוך כזה קשית הפרי מגדים עליו דלר' ישמעאל נמי מבטל כזה המצות עשה, עין שם: (ב) פרי מגדים בשם רש"י: (ג) לעיל בסימן י סעיף ז: (ד) פרי מגדים: (ה) פרי מגדים ושלחן ערוך של הגר"י בשם הרמב"ם: (ו) ש"י: (ז) אלה דבר בבאר דברי הש"י: ב (ח) בית יוסף וקמן אבהם ותוספת אחרונים עין בשו"ת מנחת הגדולה: (ט) ש"י בסימן שא ורצות החיים: ג (י) מגן אברהם בשם המקדש: (יא) שלחן ערוך הגר"י, ופשוט הוא, דלא דמי למה שכתבתי לקמן בטלית קטן דהוא גמאי גדול, דהא לאו הוא אסור דאורייתא של קים וצשה משום דציצית: (יב) פרי מגדים: (יג) בן מובה מאחרונים: (יד) בית יוסף: (טו) פרי מגדים: (טז) בית יוסף וקמן אבהם: